

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 11 qershor 2018
Nr. ref.: AGJ 1258/18

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KO12/18

Parashtrues

Albulena Haxhiu dhe 30 deputetë të tjerë të Kuvendit të Republikës së Kosovës

Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Vendimit të Qeverisë së Republikës së Kosovës, nr. 04/20, të 20 dhjetorit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga: Albulena Haxhiu, Glauk Konjufca, Visar Ymeri, Donika Kadaj-Bujupi, Shqipe Pantina, Albin Kurti, Besa Baftiu, Rexhep Selimi, Ismail Kurteshi, Dardan Sejdiu, Faton Topalli, Driton Çausi, Arbërie Nagavci, Fatmire Mulhaxha-Kollqaku, Saranda Bogujevci, Sami Kurteshi, Adem Mikullovi, Dukagjin Gorani, Fitore Pacolli-Dalipi, Sali Zyba, Shemsi Sylja, Xhelal Sveqla, Liburn Aliu, Drita Millaku, Sali Salihu, Arbër Rexhaj, Valon Ramadani, Ali Lajqi, Korab Sejdiu, Ilir Deda dhe Vjosa Osmani-Sadriu (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës), që të gjithë deputetë të Kuvendit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kuvendi).

2. Parashtruesit e kërkesës kanë autorizuar znj. Albulena Haxhiu që t'i përfaqësojë ata në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).

Akti i kontestuar

3. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë kushtetutshmërinë e Vendimit të Qeverisë së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Qeveria), nr. 04/20, të 20 dhjetorit 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Vendimit të Qeverisë nr. 04/20, për të cilin parashtruesit e kërkesës pretendojnë se nuk është në pajtueshmëri me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 4 [Forma e Qeverisjes dhe Ndarja e Pushtetit], 7 [Vlerat], 65 [Kompetencat e Kuvendit], 92 [Parimet e Përgjithshme] dhe 93 [Kompetencat e Qeverisë], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).
5. Parashtruesit e kërkesës, gjithashtu, kërkojnë nga Gjykata caktimin e masës së përkohshme *“me anë të së cilës Vendimi nr. 04/20, i datës 20 dhjetor 2017 i Qeverisë së Republikës së Kosovës nuk do zbatohej deri në marrjen e një vendimi meritor për këtë çështje”*.

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenet 113.2 (1) dhe 116.2 të Kushtetutës, në nenet 27, 29 dhe 30 të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullat 29, 54 dhe 55 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

7. Më 29 janar 2018, parashtruesit e kërkesës dorëzuan kërkesën dhe autorizimin për përfaqësim të tyre në Gjykatë nga znj. Albulena Haxhiu.
8. Më 30 janar 2018, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
9. Më 30 janar 2018, Gjykata njoftoi parashtruesit e kërkesës për regjistrimin e kërkesës.
10. Më 30 janar 2018, kërkesa iu komunikua zyrës së Kryeministrit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kryeministri) dhe u informuan se mund të paraqesin komentet e tyre në lidhje me kërkesën. Kërkesa iu komunikua edhe Kryetarit të Kuvendit të Republikës së Kosovës me udhëzimin që t'iu ofrohet mundësia të gjithë deputetëve të Kuvendit për të paraqitur komentet e tyre.
11. Më 31 janar 2018, parashtruesit e kërkesës dorëzuan numrat e letërnjoftimeve të tyre dhe një kopje të Vendimit të Agjencisë Kundër Korrupsionit përkitazi me vendimin e kontestuar.

12. Më 6 shkurt 2018, Qeveria njoftoi se kishte nxjerrë vendim për pezullimin e përkohshëm të vendimit të kontestuar të Qeverisë deri në marrjen e vendimit përfundimtar të Gjykatës për këtë çështje.
13. Më 9 shkurt 2018, Zyra e Kryeministrit dorëzoi në Gjykatë komentet përkitazi me pretendimet e ngritura në kërkesë.
14. Më 13 shkurt 2018, komentet e Kryeministrit iu komunikuan parashtruesve të kërkesës dhe Kryetarit të Kuvendit, me udhëzimin që komentet t'u komunikohen të gjithë deputetëve të Kuvendit.
15. Më 15 shkurt 2018, parashtruesit e kërkesës dorëzuan komentet e tyre përkitazi me komentet e Zyrës së Kryeministrit.
16. Më 16 shkurt 2018, Gjykata kërkoi nga Ministria e Financave sqarime shtesë përkitazi me çështje të implikimeve buxhetore të vendimit të kontestuar të Qeverisë, pasqyrimin dhe rishikimin e atyre implikimeve në buxhetin e vitit 2018 dhe nëse ka pasur praktikë të ngjashme në të kaluarën.
17. Më 27 shkurt 2018, Ministria e Financave dorëzoi sqarimet e saj në lidhje me pyetjet e Gjykatës të 16 shkurtit 2018.
18. Më 26 prill 2018, Gjykata ua dërgoi anëtarëve të Forumit të Komisionit të Venecias një kërkesë me disa pyetje, për analizë krahasimtare lidhur me kërkesën nën shqyrtim.
19. Në të njëjtën ditë, sqarimet e Ministrisë së Financave iu komunikuan parashtruesve të kërkesës. Po ashtu, komentet e Qeverisë përkitazi me kërkesën KO12/18; përgjigjja e parashtruesve të kërkesës përkitazi me komentet e Qeverisë, dhe sqarimet e Ministrisë së Financave, iu komunikuan këtyre Komisioneve të Kuvendit, për komente eventuale: Komisionit për Buxhet dhe Financa; Komisionit për Legjislacion, Mandate, Imunitete, Rregulloren e Kuvendit dhe Mbikëqyrjen e Agjencisë kundër Korrupsionit; dhe Komisionit për Mbikëqyrjen e Financave Publike.
20. Komisionet e cekura më lart nuk paraqitën komente në Gjykatë, brenda afatit të përcaktuar.
21. Më 3 maj 2018, parashtruesit e kërkesës dorëzuan komentet e tyre përkitazi me sqarimet e Ministrisë së Financave.
22. Ndërmjet 2 dhe 23 majit 2018, Gjykata pranoi përgjigjet në pyetjet e parashtruara përmes Forumit të Komisionit të Venecias nga Gjykatat Kushtetuese të: Çekisë, Austrisë, Maqedonisë, Moldavisë, Bosnje dhe Hercegovinës, Suedisë, Letonisë, Sllovakisë, Sllovenisë, Gjermanisë, Kroacisë dhe Luksemburgut.
23. Më 29 maj 2018, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.

24. Të njëjtën ditë, gjyqtarët Almiro Rodrigues dhe Gresa Caka-Nimani deklaruan se do të paraqesin mendime mospajtuuese në pajtim me rregullin 57 (2) të Rregullores së punës.

Përmbledhje e fakteve

25. Më 20 dhjetor 2017, Qeveria e Republikës së Kosovës mori Vendimin nr. 04/20 për ndryshimin dhe rritjen e pagës bruto të funksionarëve shtetërorë dhe të vartësve të tyre, si në vijim: Kryeministrit dhe Zëvendëskryeministrit, Ministrit dhe Zëvendësministrit, Shefit të Stafit dhe Këshilltarit të Lartë Politik të Kryeministrit, Zëvendësshefit të Stafit të Kryeministrit, që njëkohësisht është Këshilltar Politik i Kryeministrit, shefit të Kabinetit të Kryeministrit, që njëkohësisht është Këshilltar Politik i Kryeministrit, Këshilltarit Politik të Kryeministrit, Këshilltarit të Lartë Politik të Zëvendëskryeministrit, Këshilltarit të Lartë Politik të Ministrit, Këshilltarit të Ministrit, Shefit të Protokollit të Kryeministrit, Shefit të Njesisë për Siguri të Kryeministrit, Zyrtarit të Lartë të Protokollit, Asistentit të Lartë të Kryeministrit, Zyrtarit, Asistentit, Zyrtarit të Sigurimit, Shoferit, Truprojës së Kryeministrit, Zyrtarit të Lartë dhe Asistentit të Lartë të Zëvendëskryeministrit, Zyrtarit të Lartë dhe Asistentit të Lartë të Ministrit, Zyrtarit, Asistentit, Zyrtarit të Sigurimit, Shoferit, Truprojës së Ministrit, Sekretarit të Përgjithshëm në Zyrën e Kryeministrit, Drejtorit të Zyrës Ligjore dhe Drejtorit të Sekretariatit Koordinues të Qeverisë, koordinatorëve dhe udhëheqësve të divizioneve në Zyrën Ligjore, Sekretariatit Koordinues të Qeverisë, Zyrës për Komunikim Publik, Koordinatorit për Integrim Evropian dhe Shefit të Zyrës së Sekretarit në Zyrën e Kryeministrit, zyrtarëve të lartë në Zyrën Ligjore, Sekretariatit Koordinues të Qeverisë, Zyrës për Komunikim Publik, zyrtarëve, menaxherëve dhe zyrtarëve ekzekutivë në Zyrën e Sekretarit të Përgjithshëm, Zyrës Ligjore, Sekretariatit Koordinues të Qeverisë dhe Zyrës për Komunikim Publik.
26. Vendimi i Qeverisë nr. 04/20 hyri në fuqi në ditën e nënshkrimit dhe ishte nxjerrë me efekt prapaveprues me zbatim nga 1 dhjetori 2017.
27. Më 22 dhjetor 2017, Kuvendi miratoi Ligjin nr. 06/L-020 për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2018 (në tekstin e mëtejme: Ligji i Buxhetit 2018).
28. Më 29 janar 2018, Agjencia Kundër Korrupsionit kishte nxjerrë Opinion përkitazi me Vendimin, duke vlerësuar nëse vendimi i kontestuar i Qeverisë bie ndesh me dispozitat e Ligjit për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funksionit Publik (Nr. 04/L-051).
29. Opinioni i lartpërmendur i Agjencisë Kundër Korrupsionit, në pjesën kryesore, përcakton:

“Vendimi i Qeverisë i datës 20.12.2017 Nr. 04/20, nuk mund të cilësohet si konflikt i interesit për të gjithë ata të cilët janë përfitues nga nxjerrja e këtij vendimi. Konflikti i interesit është paraqitur tek zyrtarët e lartë të cilët me votën e tyre kanë ndikuar që Vendimi të jetë në interes të tyre për përfitime personale.

Rrjedhimisht, Agjencia Kundër Korrupsionit, rastin në fjalë nuk e ka trajtuar në aspekt të kompetencës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, të drejtën apo jo për rritje të pagave për atë sektor, mirëpo çështja është trajtuar vetëm në aspekt

te procedurës dhe mënyrës se nxjerrjes së Vendimit, duke e vlerësuar kështu me konflikt të interesit vetëm pjesën që kanë votuar, aprovuar dhe nënshkruar [...]”.

Pretendimet e parashtruesve

30. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se vendimi i kontestuar shkel nenet 3 [Barazia para Ligjit], 4 [Forma e Qeverisjes dhe Ndarja e Pushtetit], 7 [Vlerat], 65 [Kompetencat e Kuvendit], 92 [Parimet e Përgjithshme] dhe 93 [Kompetencat e Qeverisë] të Kushtetutës.
31. Parashtruesit e kërkesës potencojnë se “[c]aktimi i pagave të funksionarëve shtetëror të cilët paguhen nga Buxheti i Kosovës, në çdo rast ulja dhe rritja e tyre, është kompetencë e Kuvendit të Republikës së Kosovës, e cila ushtrohet prima facie përmes miratimit të ligjit për buxhetin [...]” duke pretenduar se në bazë të nenit 65 të Kushtetutës “miratimi i Buxhetit të Republikës së Kosovës është kompetencë ekskluzive e Kuvendit. Një kompetencë e tillë e Kuvendit, nuk mund të ndahet, kufizohet apo tjetërsohet përmes çfarëdo vendimi të Qeverisë”.
32. Parashtruesit pohojnë se “Kushtetuta e Kosovës, në kapitullin XII, përcakton numerikisht institucionet e pavarura kushtetuese të cilave ju garantohet pavarësia financiare, ku përfshihet edhe përcaktimi i pagave të zyrtarëve të institucionit të pavarur. Qeveria nuk është njëra nga këto institucione të pavarura dhe e njëjta ka karakter dhe funksion specifik i cili mbikëqyret nga Kuvendi dhe nuk ka pavarësi kushtetuese”.
33. Sa më sipër, parashtruesit pretendojnë se “ndryshimi i pagave të funksionarëve të lartë shtetëror është planifikim i cili duhet të parashihet në planifikimin e Buxhetit për vitin përkatës i cili bëhet nga ana e Qeverisë dhe dërgohet për miratim në Kuvend. Rëndësia e këtij pozicioni interpretues bëhet edhe më e rëndësishme në rastet kur Qeveria vendos për pagat e anëtarëve të saj [...]. Asnjë Qeveri nuk mund të bëhet bartëse e kompetencës për kompensimin e vetes në terma individual të pagës pa kaluar nëpër vendimmarrje parlamentare”.
34. Parashtruesit po ashtu pohojnë se rritja e pagave “afekton direkt Buxhetin e Kosovës duke tejkaluar mjetet e ndara buxhetore për pagat e funksionarëve publik të këtyre institucioneve, sipas Ligjit për Buxhetin [për vitin 2018] dhe rrjedhimisht shkel kompetencën e Kuvendit”. Parashtruesit shtojnë se “as në Ligjin për Buxhetin e Republikës së Kosovës 2017, as në atë të vitit 2018, nuk ekziston asnjë normë apo kod buxhetor” që parashikon një ngritje të tillë të pagave të kabinetit qeveritar.
35. Përkritazi me kompetencat e Qeverisë, parashtruesit pretendojnë se “Neni 93.5 e Kushtetutës [...] përcakton se Qeveria e Kosovës ka kompetencë të propozojë Buxhetin e Republikës së Kosovës. Kjo nënkupton që Qeveria është kompetente vetëm të propozojë alokimin e Buxhetit të Kosovës dhe ndarjet buxhetore nga Buxheti i Kosovës. [...] Prandaj, duke u bazuar në nenin 65.5 dhe 93.3 të Kushtetutës, Kryeministri Haradinaj me vendimin e kontestuar ka shkelur dispozitat kushtetuese duke vepruar jashtë kompetencave të përshkruara nga Kushtetuta për këtë institucion”.

36. Për me tepër, parashtruesit pretendojnë se ndryshimi i pagave përbën *“konflikt interesi si standard i ndaluar në funksionimin e qeverisë sipas parimit të integritetit në një shoqëri demokratike”*.
37. Duke iu referuar nenit 92.4 të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës pohojnë se *“në kuptimin e funksionit të saj ekzekutiv, neni 92.4 përsërit rolin e Qeverisë si një organ që vendimet e saj i nxjerr në përputhje me procedurën dhe detyrimet substanciale të vendosura me Kushtetutë dhe ligje përkatëse.”* Parashtruesit pretendojnë se neni 92.4 i Kushtetutës e autorizon Qeverinë që të ndërhyjë në procesin legjislativ me anë të propozimit të projektligjeve për miratim në Kuvend, por *“Kuvendi i Kosovës nuk është i obliguar në asnjë mënyrë në propozimin e Qeverisë dhe është në diskrecionin e këtij organi miratimi ose jo i një projektligji”*.
38. Parashtruesit pohojnë se neni 93.4 i Kushtetutës autorizon Qeverinë për të nxjerrë akte nënligjore dhe vendime për të zbatuar ligjet e miratuara nga Kuvendi. Sipas parashtruesve, *“autorizimi për të nxjerrë akte nënligjore, megjithatë, kufizohet me këto kushte: a) që akti nënligjor të rregullojë një fushë juridike që rregullohet përmes ligjit të nxjerrë nga ana e Kuvendit, b) që akti nënligjor të mos shkelë një ndalesë të vënë nga ana e ligjit përkatës; c) që akti nënligjor të ndjek qëllimin dhe objektivat e ligjit dhe që akti nënligjor përkatës të jetë në përputhje të plotë me Kushtetutën; dhe d) që akti nënligjor të ketë karakter konkretizimi të normave abstrakte të ligjit përkatës”*.
39. Sa i përket pretendimit për shkelje të nenit 4 [Forma e Qeverisjes dhe Ndarja e Pushtetit] të Kushtetutës, parashtruesit citojnë rastin KO98/11 të Gjykatës Kushtetuese, duke sqaruar, ndër të tjera, se *“Republika e Kosovës definohet nga Kushtetuta e vet si Republikë demokratike e bazuar në parimin e ndarjes së pushteteve dhe kontrollit e balancimit në mes tyre. Ndarja e pushteteve është njëra prej bazave që garanton funksionim demokratik të shtetit. Esenca e funksionimit të pavarur dhe efektiv të këtyre degëve është imuniteti që u është dhënë njerëzve që i mishërojnë këto pushtete”*.
40. Në këtë drejtim, parashtruesit pretendojnë se *“duke u bazuar në faktin që Kuvendi i Kosovës është organ i cili ka kompetencë ekskluzive në miratimin e buxhetit dhe për mbikëqyrjen dhe kontrollin e Qeverisë, mund të konkludojmë që Qeveria, me rritjen e pagave në mënyrë të njëanshme dhe në mënyrë sektoriale, ka ndërhyrë në punën e Kuvendit duke shkelur dispozitat kushtetuese dhe ligjore të cilat rrjedhin nga parimet dhe standardet kushtetuese në të cilat është bazuar Republika demokratike e Kosovës. Kjo ngase, një vendimmarrje e tillë, përbën situatë papërshtatshmërie kushtetuese sepse i mundëson anëtarëve të Qeverisë vendimmarrjen me qëllim të vetëm përfitimin personal”*.
41. Sa i përket pretendimeve për shkelje të nenit 3 [Barazia para Ligjit] dhe të nenit 7 [Vlerat] të Kushtetutës, parashtruesit pretendojnë se, me anë të vendimit të kontestuar të Qeverisë, *“funksionarëve të lartë të Qeverisë si dhe vartësve të tyre u mundësohet pagë më e favorshme se çdo qytetari tjetër në Kosovë, gjë që nuk do të ishte në përputhje me parimet kushtetuese të vendosura në nenin 3 dhe në nenin 7 të Kushtetutës”*.
42. Parashtruesit po ashtu i referohen Aktgjykimin të Gjykatës KO119/10, i cili kishte specifikuar se *“pasi që pensionet që parashihi të ju paguhen deputetëve të*

pensionuar janë qartazi jopropocionale me pensionet mesatare në vend dhe të njëjtat duhet të paguhen nga buxheti i përgjithshëm i [...] Kosovës pa kontributin e deputetëve, duket që ky legjislacion krijon diskriminim ndaj pjesëtarëve të tjerë të shoqërisë dhe të gjithë pensionistëve të tjerë në Kosovë dhe i shkel parimet e barazisë dhe të drejtësisë sociale të mbrojtura me Kushtetutë [...].”

43. Parashtruesit potencojnë se neni 7 [Vlerat] i Kushtetutës rendit “parimet e lirisë, demokracisë, barazisë si vlerat më të rëndësishme në të cilat bazohet rendi kushtetues i Republikës së Kosovës.” Sipas parashtruesve, “në rastin konkret kemi abuzim të lirisë nga ana e Qeverisë në ushtrimin e autorizimeve publike me anë të së cilave është ndërhyrë në ndarjet buxhetore të garantuara me Ligjin për Buxhetin për vitin 2018, i cili krijohet dhe menaxhohet nga vullneti i qytetarëve të Kosovës përmes përfaqësuesve të zgjedhur në Parlament [...]. Gjithashtu, parimi i demokracisë thekson vendimin e shumicës duke respektuar të drejtat e pakicës. Respektimi i këtij parimi bëhet me miratimin e Ligjit për Buxhetin e Kosovës. Çdo ndërhyrje në këtë proces, i cili nuk bëhet pa miratimin e shumicës dhe duke ndjekur rrugën kushtetuese është shkelje e parimit të demokracisë, parim ky bazë i rendit kushtetues të Kosovës”.
44. Për sa i përket kërkesës për masë të përkohshme, parashtruesit kërkojnë nga Gjykata caktimin e masës së përkohshme për të suspenduar zbatimin e vendimit të kontestuar të Qeverisë deri në marrjen e një vendimi meritore, sepse, “nëse zgjatet kjo situatë kundërkushtetuese, buxheti i Republikës së Kosovës do të pësojë humbje të mëdha monetare të paparashikuara”.
45. Në fund, parashtruesit kërkojnë nga Gjykata që kërkesën ta shpallë të pranueshme, të konstatohet shkelje e neneve 3 [Barazia para Ligjit], 4 [Forma e Qeverisjes dhe Ndarja e Pushtetit], 7 [Vlerat], 65 [Kompetencat e Kuvendit], 92 [Parimet e Përgjithshme] dhe 93 [Kompetencat e Qeverisë] të Kushtetutës dhe të anulohë vendimin e kontestuar.

Komentet e dorëzuara nga Zyra e Kryeministrit

46. Përgjigjja e Zyrës së Kryeministrit përkitazi me pretendimet e ngritura në kërkesë përmban përgjigje që përshkruajnë natyrën e vendimit të kontestuar të Qeverisë, rezonimin buxhetor të vendimit të kontestuar të Qeverisë dhe mungesën e konfliktit të interesit të Qeverisë përkitazi me vendimin e kontestuar.
47. Për sa i përket natyrës së vendimit të kontestuar të Qeverisë, përgjigjja e Zyrës së Kryeministrit mund të përmbledhet si vijon: (i) bazuar në nenin 93 (4) [Kompetencat e Qeverisë] të Kushtetutës, Qeveria ka të drejtë, përveç tjerash, të marrë vendime si kompetencë kushtetuese e pakontestueshme, *ex lege*; (ii) bazuar në nenin 92 (2) (3) dhe (4) [Parimet e Përgjithshme], vendimet e Qeverisë kanë titull ekzekutiv sepse natyra kushtetuese e pushtetit të Qeverisë është ekzekutive; (iii) Kosova ende nuk ka ligj për Qeverinë, por bazuar në nenin 99 [Procedurat] të Kushtetutës, Qeveria ka nxjerrë Rregulloren e punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës nr. 09/2011; (iv) Rregullorja e punës e Qeverisë ka përcaktuar se çështjet që lidhen me punën e Qeverisë që nuk janë rregulluar me atë rregullore, përcaktohen me vendim ose me akt tjetër të Qeverisë; (v) vendimi i kontestuar i Qeverisë është akt juridik kolektiv i miratuar me votë nga tërë kabineti qeveritar pas konstatimit të kuorumit të

nevojshëm; dhe (vi) sikur vendimet e Qeverisë të kontestoheshin pafundësisht, do të cenohej siguria e vendimmarrjes qeveritare.

48. Për sa i përket rezonimit buxhetor të vendimit të kontestuar të Qeverisë, përgjigjja e Zyrës së Kryeministrit mund të përmbledhet si vijon: (i) Vendimi i kontestuar i Qeverisë është nxjerrë dy ditë para Ligjit për Buxhetin e Republikës së Kosovës dhe është paraparë në planifikim buxhetor dhe mund të rishikohet, çka nënkupton se vendimi i kontestuar i Qeverisë bie jashtë juridiksionit *ratione materiae* të Gjykatës, sepse nuk përbën çështje për konflikt kompetencash mes Ekzekutivit dhe Legjlativit; (ii) në rastin nr. KO118/13, Gjykata kishte listuar një sërë argumentesh me ç ‘rast, ndër të tjera, kishte konstatuar: “... Qeveria, dhe vetëm ajo, mund ta përcaktojë buxhetin kombëtar”; (iii) bazuar në dispozitat përkatëse të Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike, buxheti i Republikës së Kosovës mund të rishikohet dhe se buxheti i shtuar për organizatat buxhetore mbulon shtesat në paga deri në rishikim; (iv) Ligji për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2018, në mënyrë specifike parasheh rritje buxheti për kategorinë paga dhe mëditje në organizatat buxhetore të prekura (Zyra e Kryeministrit, ministritë, Këshilli Gjyqësor i Kosovës, Këshilli Prokurorial i Kosovës, etj.), çka vërteton se vendimi i kontestuar i Qeverisë është paraparë dhe është mbuluar me kategorinë paga dhe mëditje.
49. Për sa i përket mungesës së konfliktit të interesit në nxjerrjen e vendimit të kontestuar të Qeverisë, përgjigjja e Zyrës së Kryeministrit, në pjesën relevante, është kjo: “Për marrjen e vendimeve të tilla duhet të arrihet kuorumi i nevojshëm i Qeverisë, siç e përcakton neni 15 i Rregullores nr. 09/2011. Për më tepër, në mungesë të Ligjit për Pagat e Funkionarëve të Lartë, si do të duhej të përcaktoheshin pagat e deputetëve, anëtarëve të Qeverisë, Presidentit, bartësve të institucioneve të pavarura etj? Duke tërhequr paralele me institucionet e tjera, a do të evitohej situata e konfliktit të interesit sikur Ligji për Paga, duke përfshirë pagat e deputetëve, të miratohej nga Kuvendi, duke qenë se deputetët do të mund të kishin konflikt të interesit pasi që do të votonin për pagën e tyre? Me rastin e shpalljes së ligjit të miratuar nga Kuvendi, ku shpallja do të bëhej nga Presidenti sipas mandatit të tij kushtetues, e në të cilin ligj do të përcaktohej edhe paga e vetë Presidentit, a do të ekzistonte në këtë rast konflikti i interesit? Për më tepër, a janë në konflikt të interesit, vendimet e Qeverisë të cilat janë marrë më herët për rritje të pagave (shih për këtë vendimet e mëhershme të Qeverisë për rritjen e pagave në sektorin publik dhe vendimet për caktimin e pagës minimale në sektorin privat)? Këto pyetje shtrohen për të ardhur te përfundimi ligjor se në asnjë interpretim nuk mund të pretendohet që Qeveria me rastin e një votimi të tillë mund të jetë në një situatë të konfliktit të interesit për arsye kushtetuese dhe ligjore”.

Kundërpërgjigjja e parashtruesve të kërkesës

50. Në kundërpërgjigjen e tyre të 15 shkurtit 2018, parashtruesit e kërkesës kryesisht trajtuan këto çështje: (i) juridiksionin *ratione materiae* të Gjykatës në rastin konkret; (ii) mosrespektimin e Ligjit për Buxhetin për vitin 2018 dhe Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike nga Qeveria, gjatë nxjerrjes së vendimit të kontestuar; dhe, (iii) interpretimin e kompetencave të Qeverisë dhe të Kuvendit, siç janë shtjelluar nga Gjykata në rastin nr. KO118/13.
51. Përkitazi me juridiksionin *ratione materiae* të Gjykatës, parashtruesit e kërkesës pohuan se pretendimet e Kryeministrit për papranueshmërinë e kërkesës janë të

paqëndrueshme, sepse kanë për qëllim që ta kufizojnë kontrollin kushtetues të Gjykatës ndaj veprimeve të Qeverisë dhe, për më tepër, janë në kundërshtim me 'parimet e vendosura' nga Gjykata në rastin nr. KO73/16, përkitazi me efektet juridike që prodhojnë vendimet e Qeverisë, pavarësisht emërimit të tyre.

52. Përkitazi me mosrespektimin e Ligjit për Buxhetin për vitin 2018 dhe të Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike, parashtuesit e kërkesës pohuan se Qeveria deri më sot nuk ka dorëzuar Projektligj në Kuvend për të reflektuar ndryshimet në Ligjin për Buxhet të vitit 2018. Parashtuesit e kërkesës shtuan se referimi i Qeverisë ndaj Ligjit për Menaxhimin e Financave është i gabuar, për faktin se vendimi i kontestuar i Qeverisë nuk ka qenë vendim i ministrit të Financave dhe se nuk është llogaritur ndikimi i vendimit të kontestuar të Qeverisë, pra nëse ai vendim i tejkalon kufijtë e lejuar me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike.
53. Përkitazi me kompetencat e Qeverisë dhe Kuvendit, siç janë shtjelluar nga Gjykata në rastin nr. KO118/13, parashtuesit e kërkesës pohuan se Gjykata në asnjë rrethanë nuk pretendon që Qeveria e vetme planifikon buxhetin deri në ciklin final të miratimit. Ata shtuan se fjalia 'përcaktim i buxhetit kombëtar' i referohet adresimit të propozimligjit për buxhetin, që më pastaj miratohet në Kuvend në formë të pakufizuar dhe në përputhje me votat e deputetëve që ushtrojnë këtë kompetencë ekskluzive.

Përgjigjet e Ministrisë së Financave në lidhje me pyetjet e Gjykatës

54. Në lidhje me pyetjen e Gjykatës nëse implikimet buxhetore të vendimit të kontestuar janë pasqyruar në draftbuxhetin për vitin 2018, të paraqitur nga Qeveria te Kuvendi [...] më 10 tetor 2018, Ministria e Financave sqaroi se *"Ministria e Financave, duke vepruar në përputhje me dispozitat ligjore të Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, ka të përcaktuara afatet ligjore për përgatitjen e Buxhetit për vitin në vijim, andaj në vështrim të nenit 22 të këtij ligji, Qeveria e aprovon Buxhetin dhe e dorëzon në Kuvend [...] më së largu deri më datën 31 tetor dhe mbi bazën e kësaj baze ligjore Qeveria e ka dërguar në Kuvend brenda afat ligjor [në fund të tetorit 2018] duke përfshirë edhe rritjen e faturës së pagave të parapara me nenin 22 c të Ligjit nr. 05/L-063 për ndryshim dhe plotësim të Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, i plotësuar dhe ndryshuar me ligjet nr. 03/L-221, nr. 04/L-116 dhe nr. 04/L-194"*.
55. Në lidhje me pyetjen nëse janë pasqyruar ndikimet buxhetore të vendimit të kontestuar në Buxhetin e vitit 2018, të miratuar në Kuvend, më 22 dhjetor 2017, Ministria e Financave sqaroi: *"Në kohën kur është nxjerrë vendimi i kontestuar, datë 20 dhjetor 2017, Buxheti, si pjesë e Ligjit 06/L-20, ka qenë në procedurën finale të aprovimit në Kuvendin e Republikës së Kosovës në leximin e dytë dhe, rrjedhimisht, vendimi i kontestuar është i natyrës implementuese [...] vendimi i kontestuar prapë inkorporohet brenda buxhetit në faza të mëvonshme"*.
56. Sa i përket pyetjes nëse vendimi i kontestuar cenon buxhetin shtetëror të miratuar nga Kuvendi, Ministria e Financave sqaroi se vendimi i kontestuar *"asnjëherë nuk cenon buxhetin shtetëror për arsye se është shumë e vogël krahasuar me mundësitë buxhetore që i kemi me Buxhetin e vitit 2018. Në këtë pjesë e theksojmë se në kategorinë e pagave dhe mëditjeve kemi rritje të buxhetit për vitin 2018 krahasuar me buxhetin e vitit 2017, kemi rritje të mjaftueshme të mjeteve edhe në Kornizën*

makrofiskale për buxhetin e vitit 2018, e cila në Kuvendin së Republikës së Kosovës prezantohet si pjesë e projektbuxhetit në pjesën tekstuale në kategorinë e pagave dhe mëditjeve është arsyetuar se rritja e shpenzimeve për këtë kategori reflekton rritjen e pagave dhe mbulimin e pozitave të nënbuxhetuara në vitet paraprake”.

57. Sa i përket pyetjeve se nëse për mbulimin e shpenzimeve për zbatimin e vendimit të kontestuar është e nevojshme të rishikohet buxheti shtetëror dhe, nëse po, si do të bëhet një gjë e tillë, si dhe si do të zbatohet vendimi në rast të mosmiratimit të rishikimit të buxhetit të propozuar nga Qeveria, Ministria e Financave theksoi se *“[...]nuk ka nevojë dhe nuk do të bëhet rishikimi i buxhetit vetëm për mbulimin e shpenzimeve të vendimit të kontestuar, nëse institucionet e shtetit nuk kanë kërkesa të tjera të reja, për arsye se kjo shumë e shpenzimeve të parapara me vendimin e kontestuar është e mbulueshme [...]”. Nëse nuk miratohet rishikimi i buxhetit, vendimi do të mund të aplikohet në vështirë të bazës ligjore të paraparë me nenin 15, paragrafi 3, të Ligjit të buxhetit të shtetit për vitin 2018, me nr. 06/L-20”.*
58. Në lidhje me pyetjen e Gjykatës nëse ka pasur praktika të tilla në kaluarën, Ministria e Financave theksoi se *“nga vitit 2004 e tutje ka pasur rritje të pagave me vendime administrative të Qeverisë. Në Republikën e Kosovës nuk kemi Ligj për pagat dhe, si pasojë e kësaj, gjithmonë pagat janë caktuar apo rregulluar përmes vendimeve administrative të Qeverisë [...] shuma e mjeteve të parapara me këto vendime më pas janë rregulluar brenda buxhetit të shtetit në faza të ndryshme duke zbatuar Ligjin apo duke e rishikuar Buxhetin”.*

Kundërpërgjigjia e parashtruesve të kërkesës lidhur me sqarimet e Ministrisë së Financave

59. Në lidhje me përgjigjen e Ministrisë së Financave në pyetjet e parashtruara nga Gjykata, parashtruesit e kërkesës potencojnë se çështja e *“parashtruar nga ana e jonë dhe e cila ka përfunduar ne forme te pyetjeve ne Ministrinë e Financave, nuk është çështje e ligjshmërisë. Ajo është në mënyrë absolute çështje e kushtetutshmërisë së vendimit të Qeverisë së Kosovës, sepse prek në thelb kompetencat kushtetuese të Kuvendit të Republikës Kosovës, dhe prandaj ratione materiae rezulton në ushtrimin ultra vires nga ana e Qeverisë të kompetencave të saj në dëm të Kuvendit të Republikës.”* Parashtruesit pohojnë se *“përgjigjia e Ministrisë së Financave në asnjë rrethanë dhe në asnjë rast nuk ofron asnjë dëshmi shifrore të përputhshmërisë së vendimit me ligjin për buxhetin [...]”.*
60. Sipas parashtruesve, *“Ministria vetvetiu e pranon që vendimi i kontestuar nuk është pasqyruar ne Ligjin për Buxhetin, dhe mbi këtë bazë Ministria argumenton që "vendimi i kontestuar është i natyrës implementuese". Është pikërisht kjo bazë që e bën përfundimisht kontraverse pikëpamjen e Ministrisë së Financave dhënë në këto përgjigje. Si mund në të njëjtën kohë vendimi i kontestuar të jetë 'vendim për rritje pagash' kur këto paga, sipas Ministrisë qenkan tashme të rritura sipas Ligjit për Buxhetin?”.*
61. Parashtruesit po ashtu shprehen se *“mbështesim rritjen e pagave për sektorin e sundimit të ligjit, ama që kjo të bëhet mbi premisat e pavarësisë gjyqësore dhe rolit thelbësor dhe vendimtar të Kuvendit të Republikës së Kosovës, dhe atë mbi bazën e një skeme plotësisht të arsyetuar dhe të mbështetur në performancë [...]”.*

Komentet kryesore, të pranuar nga Forumi i Komisionit të Venecias

62. Gjykata vëren se nga përgjigjet e pranuar të Forumit të Komisionit të Venecias vihet në dukje se në shtetet që kanë dërguar përgjigje ekzistojnë praktika të ndryshme Kushtetuese, sa i përket çështjes së akteve të Qeverisë që mund të paraqitën për shqyrtim në Gjykatën Kushtetuese dhe palëve të autorizuar për të iniciuar shqyrtim të tillë. Gjykata gjithashtu vëren se pagat e shërbyesve publik në ato shtete janë të rregulluara me ligje, përkatësisht akte të veçanta normative.
63. Në lidhje me këtë, Gjykata Kushtetuese e Austrisë u shpreh se në Austri rregulloret administrative janë subjekt i rishikimit nga Gjykata Kushtetuese ndërsa *“termi kushtetuese rregullore administrative gjithashtu përfshin aktet e Qeverisë që janë të natyrës normative dhe të përgjithshme”*. Aktet normative të Qeverisë që mund të kontestohen [në Gjykatën Kushtetuese] nuk janë të listuara specifikisht; si pasojë kur një akt i Qeverisë sfidohet para Gjykatës Kushtetuese, Gjykata duhet të vlerësoj, si çështje paraprake, nëse akti në fjalë është rregullore administrative për qëllim të nenit 139 të Kushtetutës Federale.” Sa i përket palëve që mund të sfidojnë aktet e Qeverisë, ato përfshijnë: *ex officio* Gjykatën Kushtetuese kur duhet ta aplikoj një rregullore në një rast konkret; me kërkesë të ndonjë gjykate kur duhet të aplikoj rregulloren në një rast të caktuar; individët kur janë direkt të prekur; me kërkesë të Qeverisë Federale (në rast të rregulloreve të “landeve”), me kërkesë të Qeverisë së “landeve” (në rast të rregulloreve të autoriteteve Federale). Sa i përket pagave të shërbyesve publik, në Austri ato janë të rregulluara me Ligj të nxjerr nga Parlamenti (përkatësisht Ligji Federal për Pagat e Zyrtarëve Federal).
64. Gjykata Kushtetuese e Çekisë u shpreh se ajo ka juridiksion që të anuloj statute apo dispozita të veçanta nëse ato bien ndesh me Kushtetutën. Sipas tyre *“Gjykata Kushtetuese e Çekisë e ka interpretuar këtë dispozitë në atë mënyrë që të ketë mundësi të rishikoj aktet juridike që përmbushin kushtet materiale të “akteve juridike” dhe jo domosdoshmërisht kushtet formale (p.sh. që të emërohen si “akte juridike”*. Sa i përket palëve të interesuara për të kontestuar aktet e Qeverisë, ato përfshijnë, mes tjerash, një grup prej të paktën 25 deputetësh apo 10 senatorësh. Pagat e shërbyesve publik në Çeki janë të rregulluara me ligje të ndryshme, të posaçme, që përfshijnë Ligjin e Punës për Shërbyesit Civil, Ligjin për Pagat e Zyrtarëve Shtetëror, Ligjin për Pagat e Prokurorëve.
65. Gjykata Kushtetuese e Maqedonisë u shpreh se Kushtetuta e tyre nuk parasheh ndonjë listë shteruese sa i përket akteve të Qeverisë që mund të parashtrihen për vlerësim kushtetues para Gjykatës Kushtetuese. Kushtetuta përfshin termin “rregullore tjera”, që është interpretuar nga Gjykata Kushtetuese se i përfshinë të gjitha aktet nënligjore të nxjerra nga Qeveria që janë më karakter të përgjithshëm normativ, duke përfshirë edhe vendimet e nxjerra nga Qeveria apo ministritë. Sa i përket palëve të autorizuar për të kontestuar aktet e Qeverisë, çdo person fizik apo juridik mund të kërkoj nga Gjykata Kushtetuese të rishikojë ligjet ose aktet nënligjore, pa pasur nevojë të dëshmoj interesin e tij në procedurë. Pagat e shërbyesve publik në Maqedoni po ashtu janë të rregulluara me ligje të posaçme, që përfshijnë Ligjin për Pagat e Zyrtarëve të Zgjedhur dhe të Emëruar, Ligjin për Pagat e Gjyqtarëve dhe Ligjin për Pagat e Zyrtarëve Administrativ, që rregullon pagat e shërbyesve civil.

66. Gjkata Kushtetuese e Bosnjës dhe Hercegovinës sqaroi se Kushtetuta e tyre përveç akteve të cilat janë specifikisht të numëruara në Kushtetutë, kur kontestohet Kushtetutshmëria e akteve tjera të përgjithshme, duke përfshirë edhe vendimet e Qeverisë, vlerëson secilin rast veç e veç nëse ato akte ngrenë çështje kushtetuese apo konflikte në mes të institucioneve kushtetuese , dhe varësisht nga kjo vlerëson kushtetutshmërinë e tyre. Sa i përket palëve të autorizuar për të ngritur konfliktin në mes institucioneve apo etnitateve, para Gjykatës Kushtetuese, ato përfshijnë, anëtarë e Presidencës, Kryetarin e Këshillit të Ministrave, Kryetarit apo Nënkryetarin e secilës Dhomë të Parlamentit, apo një të katërtën e anëtarëve të secilës Dhomë të Parlamentit.
67. Gjkata Kushtetuese e Kroacisë shpjegoi se aktet e qeverisë lokale apo qendrore, që mund të kontestohen në Gjykatën Kushtetuese të Kroacisë, përcaktohen nga rasti në rast dhe se Kushtetuta e Kroacisë dhe Ligji për Gjykatën Kushtetuese të Kroacisë nuk parashohin listë shteruese se cilat akte të qeverisë mund të kontestohen. Pagat e shërbyesve civilë, të gjyqtarëve, prokurorëve dhe zyrtarëve të tjerë janë të rregulluara me ligjet përkatëse për kategoritë në fjalë.
68. Gjkata Kushtetuese e Sllovenisë shpjegoi se ka kompetencë për të shqyrtuar të gjitha aktet e qeverisë që janë me karakter të përgjithshëm, pra që prodhojnë efekte juridike për një numër të pacaktuar individësh. Nuk ka listë shteruese, por është e kuptueshme se mund të kontestohen rregulloret dhe aktet e tjera të përgjithshme të nxjerra me qëllim të ushtrimit të autoritetit publik. Kurse, pagat e zyrtarëve publikë janë të rregulluara me ligje përkatëse.
69. Gjkata Kushtetuese Federale e Gjermanisë shpjegoi se, parimisht, të gjitha aktet e Qeverisë Federale mund t'i nënshtrohen kontrollit kushtetues. Nuk ka ndonjë listë shteruese që përcakton shprehimisht se cilat akte të Qeverisë Federale mund t'i nënshtrohen kontrollit kushtetues. Pagat e zyrtarëve shtetërorë në nivel federal dhe të "landeve" individuale rregullohen me ligjet përkatëse. Qeveria Federale dhe qeveritë e "landeve" kanë kompetencë për të nxjerrë rregullore për sa i përket detajeve të sistemit të pagave.
70. Gjkata Kushtetuese e Sllovakisë shpjegoi se ekzistojnë disa ligje që rregullojnë pagat e zyrtarëve shtetërorë dhe të shërbyesve civilë. Ato ligje rregullojnë pagat e deputetëve të Kuvendit, të anëtarëve të Qeverisë, të gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese, të kryetarit të Këshillit Gjyqësor, të kryetarit dhe nënkryetarit të Zyrës së Auditorit Suprem, të Prokurorit të Përgjithshëm dhe të gjyqtarëve të gjykatave të rregullta. Në përgjithësi, pagat e zyrtarëve shtetërorë dhe të shërbyesve civilë janë të rregulluara me ligjet përkatëse të nxjerra nga Parlamenti. Përbrenda kornizës së këtyre ligjeve, autoritetet përkatëse mund të nxjerrin rregulloret e tyre ose mund të konkludojnë marrëveshje kolektive të punës.
71. Gjkata Kushtetuese e Letonisë shpjegoi se Ligji për Gjykatën Kushtetuese përcakton dallimin ndërmjet akteve me zbatim të përgjithshëm dhe të akteve administrative. Këto të fundit janë të zbatueshme në rastet individuale. Parimisht, të gjitha aktet e Qeverisë mund të kontestohen, mirëpo, nuk ka listë shteruese që përcakton shprehimisht se cilat akte qeveritare mund të kontestohen. Pagat e zyrtarëve shtetërorë janë të rregulluara me ligjet përkatëse, siç janë Ligji për pagat e

zyrtarëve dhe punonjësve shtetërorë dhe të autoriteteve të pushtetit lokal, Ligji për pushtetin gjyqësor, Ligji për Zyrën e Prokurorit dhe Ligji për Gjykatën Kushtetuese.

72. Gjykata Supreme Administrative e Suedisë shpjegoi se pagat e deputetëve të parlamentit dhe të ministrave janë të rregulluara me ligjet përkatëse dhe përcaktohen nga autoritete të veçuara në kuadër të Parlamentit. Pagat e gjyqtarëve, të prokurorëve dhe të shërbyesve civilë janë të rregulluara me aranzhim të individualizuar. Prandaj, pagat për këto kategori negociohen me punëdhënësin.
73. Gjykata Kushtetuese e Moldavisë shpjegoi se vendimet, urdhëresat dhe dekretet e Qeverisë mund të kontestohen në Gjykatën Kushtetuese të Moldavisë. Pagat e zyrtarëve shtetërorë, të shërbyesve civilë, të gjyqtarëve e të prokurorëve janë të rregulluara me ligjet përkatëse për ato kategori.

Dispozitat përkatëse kushtetuese

Neni 3 [Barazia para Ligjit]

1. *Republika e Kosovës është shoqëri shumetnike, e përbërë nga shqiptarët dhe komunitetet tjera, e cila qeveriset në mënyrë demokratike, me respektim të plotë të sundimit të ligjit, përmes institucioneve të veta legjislative, ekzekutive dhe gjyqësore.*
2. *Ushtrimi i autoritetit publik në Republikën e Kosovës bazohet në parimet e barazisë para ligjit të të gjithë individëve dhe në respektimin e plotë të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, të pranuar ndërkombëtarisht, si dhe në mbrojtjen e të drejtave dhe në pjesëmarrjen e të gjitha komuniteteve dhe pjesëtarëve të tyre.*

Neni 4 [Forma e Qeverisjes dhe Ndarja e Pushtetit]

1. *Kosova është Republikë demokratike, e bazuar në parimin e ndarjes së pushteteve dhe kontrollit e balancimit në mes tyre, sikurse është përcaktuar me këtë Kushtetutë.*
2. *Kuvendi i Republikës së Kosovës ushtron pushtetin legjislativ.*
[...]
3. *Qeveria e Republikës së Kosovës është përgjegjëse për zbatimin e ligjeve e politikave shtetërore dhe i nënshtrohet kontrollit parlamentar.*
4. *Pushteti gjyqësor është unik, i pavarur dhe ushtrohet nga gjykatat.*
[...]

Neni 7 [Vlerat]

1. *Rendi kushtetues i Republikës së Kosovës bazohet në parimet e lirisë, paqes, demokracisë, barazisë, respektimit të të drejtave dhe lirive të njeriut dhe sundimit të ligjit, mosdiskriminimit, të drejtës së pronës, mbrojtjes së mjedisit, drejtësisë sociale, pluralizmit, ndarjes së pushtetit shtetëror dhe ekonomisë së tregut.*
[...]

Neni 65 [Kompetencat e Kuvendit]

Kuvendi i Republikës së Kosovës:

- (1) miraton ligje, rezoluta dhe akte të tjera të përgjithshme;
[...]
- (5) miraton Buxhetin e Republikës së Kosovës;
[...]
- (8) zgjedh Qeverinë dhe shpreh mosbesimin ndaj saj;
- (9) mbikëqyr punën e Qeverisë dhe të institucioneve të tjera publike, të cilat, në bazë të Kushtetutës dhe ligjeve, i raportojnë Kuvendit;
[...]

Neni 92 [Parimet e Përgjithshme]

- 1. Qeverinë e Kosovës e përbëjnë Kryeministri, zëvendëskryeministrat dhe ministrat.
- 2. Qeveria e Kosovës ushtron pushtetin ekzekutiv në pajtim me Kushtetutën dhe me ligjin.
- 3. Qeveria zbaton ligjet dhe aktet e tjera të miratuara nga Kuvendi i Kosovës dhe ushtron veprimtari tjera brenda përgjegjësive të përcaktuara me këtë Kushtetutë dhe me ligj.
- 4. Qeveria merr vendime në pajtim me këtë Kushtetutë dhe me ligje, propozon projektligje dhe amendamentimin e ligjeve ekzistuese e akteve të tjera, si dhe mund të japë mendimin rreth projektligjeve të cilat nuk janë të propozuara nga ajo.

Neni 93 [Kompetencat e Qeverisë]

Qeveria ka këto kompetenca:

- [...]
- (3) propozon Kuvendit projektligje dhe akte të tjera;
- (4) merr vendime dhe nxjerr akte juridike ose rregullore, të nevojshme për zbatimin e ligjeve;
- (5) propozon Buxhetin e Republikës së Kosovës;
[...]
- (11) ushtron edhe funksione të tjera ekzekutive, të cilat nuk u janë caktuar organeve të tjera qendrore ose vendore.

Pranueshmëria e kërkesës

- 74. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i përmbush kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara me Ligj dhe të specifikuara më tej në Rregullore të punës.
- 75. Gjykata i referohet paragrafit 1 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcakton: "Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para Gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar".
- 76. Përveç kësaj, Gjykata i referohet paragrafëve 2(1), 3(1), dhe 5 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë si në vijim:

“2. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria dhe Avokati i Popullit janë të autorizuar të ngrenë rastet në vijim:

(1) çështjen e përputhshmërisë së ligjeve, të dekreteve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën;”

3. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës dhe Qeveria janë të autorizuar të ngrenë çështjet në vijim:

*(1) konflikti në mes të kompetencave kushtetuese të Kuvendit të Kosovës, Presidentit të Republikës së Kosovës dhe Qeverisë së Kosovës;”
[...]*

5. Dhjetë (10) a më shumë deputetë të Kuvendit të Kosovës, brenda një afati prej tetë (8) ditësh nga dita e miratimit, kanë të drejtë të kontestojnë kushtetutshmërinë e çfarëdo ligji ose vendimi të miratuar nga Kuvendi, si për përmbajtjen, ashtu edhe për procedurën e ndjekur”.

77. Në këtë drejtim, Gjykata u referohet neneve 29 [Saktësimi i kërkesës] dhe 30 [Afatet] të Ligjit që parashohin:

*Neni 29
Saktësimi i kërkesës*

1. Kërkesa e ngritura në pajtim me nenin 113 paragrafi 2 të Kushtetutës do të parashtrihen nga një e katërta (1/4) e deputetëve të Kuvendit të Republikës së Kosovës, nga Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria ose nga ana e Avokatit të Popullit.

2. Kërkesa e ngritur kundër aktit të kontestuar sipas nenit 113 paragrafi 2 të Kushtetutës duhet të specifikojë, inter alia, nëse i tërë akti i kontestuar apo pjesë të veçanta të këtij akti konsiderohen të jenë në kundërshtim me Kushtetutën.

3. Kërkesa do të specifikoj kundërshtimet e ngritura kundër kushtetutshmërisë së aktit të kontestuar.

*Neni 30
Afatet*

Kërkesa e ngritur në pajtim me nenin 29 të këtij ligji duhet të parashtrihet brenda afatit prej gjashtë (6) muajve pas hyrjes në fuqi të aktit të kontestuar.

78. Për më tepër, Gjykata i referohet paragrafit(1) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, që specifikojnë:

*(1) “Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]*

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

79. Në lidhje me sa u tha më sipër, paragrafi 2 (1) i nenit 113, është pikë kryesore e referimit për të vlerësuar se cilat akte të Qeverisë mund të kontestohen në Gjykatën Kushtetuese nga deputetët, duke përmendur taksativisht: dekretet e Kryeministrit dhe rregulloret e Qeverisë.
80. Paragrafi 3 (1), i nenit 113, mundëson vlerësimin e kushtetutshmërisë së akteve të tjera të Qeverisë, nëse ato ndërlidhen me pretendime për konflikt të kompetencave ndërmjet Qeverisë dhe Kuvendit.
81. Jashtë sfondit të konfliktit të kompetencave kushtetuese të Kuvendit të Kosovës, Presidentit të Republikës së Kosovës dhe Qeverisë së Kosovës, Kushtetuta parashikon mundësinë e ngritjes para Gjykatës Kushtetuese vetëm të kërkesave që kanë të bëjnë me përputhshmërinë e ligjeve, të dekreteve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën.
82. Gjykata vë në dukje se, për dallim nga ky kufizim që përcakton vetë Kushtetuta për sa i përket mundësisë së kontestimit në Gjykatën Kushtetuese të akteve të Presidentit dhe të Qeverisë, paragrafi 5, i nenit 113, parashikon që 10 apo më tepër deputetë mund të kontestojnë kushtetutshmërinë e çfarëdo ligji ose vendimi të miratuar nga Kuvendi.
83. Pra, Kushtetuta bën dallim ndërmjet mundësisë për të kontestuar, në Gjykatën Kushtetuese, kushtetutshmërinë e akteve të Presidentit dhe të Qeverisë, nga njëra anë, dhe akteve të Kuvendit, nga ana tjetër.
84. Megjithatë, Gjykata vë në dukje praktikën e saj kur ka konstatuar se Gjykata Kushtetuese mund të bëjë vlerësimin e kushtetutshmërisë edhe të akteve të tjera të Qeverisë dhe të Kryeministrit, përveç rregulloreve dhe dekreteve, vetëm nëse ato ngrenë çështje të rëndësishme kushtetuese.
85. Kështu, Gjykata i referohet rastit nr. KO73/16 (Parashtrues Avokati i Popullit, aktgjykim i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 52). Në këtë rast, Gjykata kishte konstatuar se *“në vlerësimin e kërkesës, Gjykata nuk do të marrë qëndrim për natyrën ligjore të kontestuar të Qarkores Administrative. Thelbi i kërkesës është nëse Qarkorja Administrative pretendohet të ketë shkelur dispozitat përkatëse të Kushtetutës [...]. Mandati i Gjykatës është që të vlerësojë kushtetutshmërinë e kërkesave që kanë të bëjnë me Qarkoren Administrative dhe jo të vlerësojë ligjshmërinë e saj ose nëse është mbështetur nga politika te mira publike”*.
86. Më tutje, Gjykata kishte gjetur se *“Qarkorja Administrative [nr. 01/2016], e nxjerrë nga Ministria e Administratës Publike të Republikës së Kosovës, pavarësisht emrit të saj, është e një natyre të detyrueshme dhe, në fakt, prek statusin kushtetues të institucioneve të pavarura”* (Shih, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti nr. KO73/16, parashtrues Avokati i Popullit, aktgjykim i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 58).
87. Gjykata përsërit se edhe parashtruesit janë referuar në kërkesën e tyre në *“parimet e vendosura nga Gjykata në rastin nr. KO73/16, përkitazi me efektet juridike që prodhojnë vendimet e Qeverisë, pavarësisht emërimit të tyre”*.

88. Së këndejmi, Gjykata nënvizon se vendimet e Qeverisë mund të pranohen për vlerësim kushtetues nga Gjykata Kushtetuese vetëm atëherë kur argumentohet se ato ngrenë çështje të rëndësishme kushtetuese.
89. Në rastin konkret, Gjykata vëren se çështja thelbësore për të cilën parashtguesit dhe Qeveria paraqesin pretendime të kundërta, ka të bëjë me raportin ndërmjet vendimit të Qeverisë për rritje të pagave dhe Ligjit për Buxhetin e vitit 2018. Më fjalë të tjera, a e ka cenuar Qeveria, me vendimin në fjalë, kompetencën kushtetuese të Kuvendit për të miratuar buxhetin shtetëror dhe për të kontrolluar shpenzimin e tij, si dhe a ka tejkaluar Qeveria kompetencat e saj kushtetuese.
90. Në dritën e kësaj, Gjykata konsideron se vendimi në fjalë ngre çështje të rëndësishme kushtetuese, që kanë të bëjnë me ushtrimin e kompetencave kushtetuese nga Kuvendi dhe Qeveria.
91. Prandaj, Gjykata konstaton se çështjet e ngritura në kërkesë janë të kompleksitetit të tillë, sa që përcaktimi i tyre duhet të varet nga shqyrtimi i meritave të kërkesës. Kërkesa, prandaj, nuk mund të konsiderohet si qartazi e pabazuar brenda kuptimit të rregullit 36 (1) (d) të Rregullores, dhe nuk është krijuar asnjë bazë tjetër për ta shpallur atë të papranueshme (shih, për shembull, rasti *A dhe B kundër Norvegjisë* [DHM], ankesat nr. 24130/11 dhe 29758/11, Aktgjykim i 25 nëntorit 2016, paragrafi 55 dhe gjithashtu shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti nr. KO73/16, parashtgues *Avokati i Popullit*, aktgjykim i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 49). Rrjedhimisht, Gjykata shpall kërkesën të pranueshme për shqyrtim në merita.

Meritat e kërkesës

92. Gjykata përsëritë se thelbi i kërkesës së parashtguesve ka të bëjë me pretendimin se me vendimin e kontestuar për rritje të pagave, Qeveria ka tejkaluar autorizimet e saj kushtetuese, duke cenuar kështu kompetencat kushtetuese të Kuvendit lidhur me miratimin e buxhetit shtetëror dhe për të kontrolluar shpenzimin e tij.
93. Parashtguesit e kërkesës pretendojnë se Vendimi “*afekton direkt Buxhetin e Kosovës duke tejkaluar mjetet e ndara buxhetore për pagat e funksionarëve publikë të këtyre institucioneve, sipas Ligjit për Buxhetin [për vitin 2018] dhe rrjedhimisht shkel kompetencën e Kuvendit*”. Parashtguesit shtojnë se “*as në Ligjin për Buxhetin e Republikës së Kosovës 2017, as në atë të vitit 2018, nuk ekziston asnjë normë apo kod buxhetor*” që parashikon një ngritje të tillë të pagave të Kabinetit qeveritar. Duke qenë se “*Neni 93.5 i Kushtetutës përcakton se Qeveria e Kosovës ka kompetencë të propozojë Buxhetin e Republikës së Kosovës. Kjo nënkupton që Qeveria është kompetente vetëm të propozojë alokimin e Buxhetit të Kosovës dhe ndarjet buxhetore nga Buxheti i Kosovës*”. Rrjedhimisht, sipas parashtguesve, nëpërmjet vendimit të kontestuar, Qeveria ka tejkaluar autorizimet e saj kushtetuese, duke cenuar kompetencën ekskluzive të Kuvendit për miratimin e buxhetit dhe për mbikëqyrjen dhe kontrollin e Qeverisë.
94. Qeveria, në komentet e saj, argumenton se “*Vendimi i kontestuar i Qeverisë është nxjerrë dy ditë para Ligjit për Buxhetin e Republikës së Kosovës dhe është paraparë në planifikim buxhetor dhe mund të rishikohet [...]*”. Në këtë linjë argumentimi, Qeveria pretendon se “*Ligji për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2018, në*

mënyrë specifike parasheh rritje buxheti për kategorinë paga dhe mëditje në organizatat buxhetore të prekura (Zyra e Kryeministrit, ministritë, Këshilli Gjyqësor i Kosovës, Këshilli Prokurorial i Kosovës, etj.), çka vërteton se vendimi i kontestuar i Qeverisë është paraparë dhe është mbuluar me kategorinë paga dhe mëditje”. Qeveria po ashtu argumenton se “bazuar në dispozitat përkatëse të Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike, buxheti i Republikës së Kosovës mund të rishikohet dhe se buxheti i shtuar për organizatat buxhetore mbulon shtesat në paga deri në rishikim”.

95. Gjykata po ashtu vë në dukje përgjigjet e Ministrisë së Financave, e cila argumenton se, në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, “Qeveria e aprovon Buxhetin dhe e dorëzon në Kuvend [...] më së largu deri më datën 31 tetor dhe, mbi bazën e kësaj baze ligjore, Qeveria e ka dërguar në Kuvend brenda afat ligjor [në fund të tetorit 2017], duke përfshirë edhe rritjen e faturës se pagave [...]”. Më tutje, Ministria e Financave thekson se “vendimi i kontestuar është i natyrës implementuese [...] dhe ai prapë inkorporohet brenda buxhetit në faza të mëvonshme”. Për më tepër, Ministria e Financave potencon se vendimi i kontestuar “asnjëherë nuk cenon buxhetin shtetëror [...]” dhe se “nga viti 2004 e tutje ka pasur rritje të pagave me vendime administrative të Qeverisë. Në Republikën e Kosovës nuk kemi Ligj për pagat dhe si pasojë e kësaj gjithmonë pagat janë caktuar apo rregulluar përmes vendimeve administrative të Qeverisë [...] shuma e mjeteve të parapara me këto vendime më pas janë rregulluar brenda buxhetit të shtetit në faza të ndryshme, duke zbatuar Ligjin apo duke e rishikuar Buxhetin”.
96. Gjykata vëren se argumentet kundërtëhenëse të palëve, në thelb, kanë të bëjnë me aspekte procedurale të miratimit dhe implementimit të buxhetit shtetëror, në ndërlidhje me kompetencën dhe procedurën për rritjen e pagave në sektorin publik.
97. Në lidhje me kompetencat e Qeverisë dhe Kuvendit, Gjykata fillimisht vë në dukje se asnjëra palë nuk e vë në pikëpyetje kompetencën e garantuar me Kushtetutë të Kuvendit për të miratuar buxhetin shtetëror dhe për të ushtruar funksionin e tij mbikëqyrës ndaj Qeverisë.
98. Më tutje, Gjykata thekson faktin qenësor se Republika e Kosovës ende nuk ka ligj, apo akt tjerë të veçantë, që rregullon në mënyrë gjithëpërfshirëse çështjen e pagave në sektorin publik.
99. Gjykata sjellë në vëmendje përgjigjet e pranuar nga vendet anëtare të Forumit të Komisionit të Venecias, ku bëhet e qartë se në këto vende çështja e pagave në sektorin publik rregullohet me ligje, përkatësisht akte të veçanta normative.
100. Gjykata vëren se, siç sqarohet edhe në përgjigjet e Ministrisë së Financave, si rezultat i vakumit ligjor për shkak të mungesës së Ligjit për pagat, praktika e krijuar në Republikën e Kosovës, që nga viti 2004, është rritja e pagave me vendime administrative të Qeverisë; vendime këto të cilat janë përfshirë në buxhet, me vendim të Kuvendit, në faza të ndryshme.
101. Gjykata dëshiron të theksojë se për të shmangur situata të tilla ku Qeveria merr vendime në vakum ligjor, është e domosdoshme që çështja e pagave në sektorin publik të rregullohet në mënyrë gjithëpërfshirëse, përmes një akti, gjegjësisht ligji të veçantë (ashtu siç është praktika e vendeve të Forumit të Komisionit të Venecias).

102. Për më tepër, Gjykata konsideron se, në përputhje me natyrën ekzekutive të kompetencave të saj, funksionimi i Qeverisë ndërlidhet ngushtë me procesin e nxjerrjes dhe implementimit të buxhetit shtetëror.
103. Në ndërlidhje me këtë, Gjykata thekson se një nga funksionet kryesore kushtetuese të Qeverisë, i përcaktuar në nenin 92.3, është zbatimi i ligjeve dhe i akteve të tjera të miratuara nga Kuvendi i Kosovës.
104. Gjykata qartëson se institucionet shtetërore duhet të ushtrojnë autorizimet e tyre në bazë të Kushtetutës dhe të Ligjit. Kuvendi është institucioni që ka përgjegjësinë e ushtrimit të pushtetit legjislativ, ndërsa Qeveria ushtron pushtetin e ekzekutiv në bazë të Kushtetutës dhe ligjeve të miratuara në Kuvend (Shih, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti nr. KO73/16, parashtues *Avokati i Popullit*, aktgjykim i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 61).
105. Për sa i përket pretendimit kryesor të parashtuesve të kërkesës, se Qeveria përmes vendimit të kontestuar ka cenuar kompetencat e Kuvendit, Gjykata sjell në vëmendje se me 22 dhjetor 2017 Kuvendi ka miratuar Ligjin për Buxhetin e vitit 2018, duke ushtruar kështu funksionin e tij kushtetues për sa i përket miratimit të buxhetit shtetëror.
106. Për më tepër, Gjykata vëren argumentin e Ministrisë së Financave se, në kuadër të kompetencave të saj, Qeveria ka qenë propozues i Projektbuxhetit për vitin 2018, i cili është miratuar nga Kuvendi.
107. Gjykata po ashtu vë në pah se komisionet përkatëse të Kuvendit, përkatësisht Komisioni për Buxhet dhe Financa; Komisioni për Legjislacion, Mandate, Imunitete, Rregulloren e Kuvendit dhe Mbikëqyrjen e Agjencisë kundër Korrupsionit dhe Komisioni për Mbikëqyrjen e Financave Publike, nuk paraqitën ndonjë koment në Gjykatë, në lidhje me pretendimet dhe argumentet e ndryshme, të ngritura në këtë kërkesë.
108. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është roli i saj të bëjë vlerësime hipotetike lidhur me mënyrën e implementimit të buxhetit shtetëror nga ana e Qeverisë, duke përfshirë edhe zbatimin e vendimit të kontestuar.
109. Gjykata, po ashtu, dëshiron të potencojë se, në përputhje me qëndrimin e saj të mëparshëm (shih rastin KO73/16), pretendimet e paraqitura në Gjykatë për shpërputhjen e akteve të ndryshme të Qeverisë me ligje përkatëse, duhet të argumentohen në nivel kushtetuese.
110. Gjykata konsideron se parashtuesit e kërkesës nuk kanë dëshmuar se si Qeveria ka cenuar kompetencat kushtetuese të Kuvendit, që kanë të bëjnë me miratimin e buxhetit shtetëror, apo ndonjë kompetencë tjetër kushtetuese. Rrjedhimisht, në rastin konkret, Gjykata nuk është e bindur se vendimi për rritjen e pagave përbën çështje të nivelit kushtetues.
111. Në dritën e pretendimeve dhe argumenteve të paraqitura më lartë, Gjykata

konsideron se Kuvendit nuk i është cenuar apo pamundësuar ushtrimi i kompetencave të tij kushtetuese që kanë të bëjnë me miratimin dhe zbatimin e buxhetit shtetëror.

112. Megjithatë, Gjykata vë në dukje po ashtu se aktet nënligjore të Qeverisë duhet të jenë në pajtueshmëri me Kushtetutën dhe me ligjet. Për më tepër, Gjykata thekson se, në përputhje me natyrën ekzekutive të kompetencave të saj kushtetuese, Qeveria është e detyruar të implementojë buxhetin shtetëror, të miratuar nga Kuvendi. Andaj, është obligim i Qeverisë që zbatimin e Vendimit të kontestuar ta mbështesë në ndarjet buxhetore të përcaktuara në Buxhetin e vitit 2018 dhe në ligjet përkatëse.
113. Për sa i përket pretendimeve të parashtresve të kërkesës që kanë të bëjnë me konfliktin e interesit, Gjykata vë re se, në analogji me vendimin e saj në rastin nr. KO73/16, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të vlerësojë aspektet ligjore të akteve të Qeverisë, ose nëse ato janë të mbështetura nga politika të mira publike. Pra, Gjykata thekson se nuk është brenda funksionit të saj të vlerësojë pretendimet për shpërputhjen e vendimit të kontestuar me Ligjin për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funksionit Publik (për të cilin Agjencia Kundër Korrupsionit ka dhënë vlerësimin e saj).
114. Sa i përket pretendimeve për shkelje të nenit 3 [Barazia para Ligjit] dhe të nenit 7 [Vlerat] të Kushtetutës, sepse me anë të vendimit të kontestuar të Qeverisë, *“funksionarëve të lartë të Qeverisë si dhe vartësve të tyre u mundësohet pagë më e favorshme se çdo qytetari tjetër në Kosovë”*, Gjykata konsideron se ky pretendim është i pa mbështetur në argumente bindëse. Për më tepër, Gjykata konsideron se nuk qëndron analogjia e këtij vendimi me rastin Nr. KO119/10[Aktgjykim i datës 8 dhjetor 2011, Vlerësim i kushtetutshmërisë së nenit 14 paragrafit 1.6, nenit 22, nenit 24, nenit 25 dhe nenit 27 të Ligjit për te Drejtat dhe Përgjegjësitë e Deputetit, Nr. 03/L111, të 4 qershorit 2010]. Kjo për faktin se në rastin KO119/10, Gjykata nuk ka vlerësuar pagat e deputetëve por pensionet shtesë të tyre, për të cilat Gjykata ka konsideruar se krijon diskriminim ndaj pjesëtarëve të tjerë të shoqërisë dhe pensionistëve në Kosovë, pasi deputetët do të përfitonin pensione substanciale, nga buxheti i shtetit pa kontributin e tyre, që nuk ishte rasti me pjesëtarët e tjerë të shoqërisë.
115. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se trajtimi është diskriminues nëse një individ trajtohet ndryshe nga të tjerët në pozita ose situata të ngjashme dhe nëse ky ndryshim në trajtim nuk ka ndonjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm. Gjykata përsërit se trajtimi i ndryshëm duhet të ndjekë një qëllim legjitim për të qenë i justifikuar dhe duhet të ketë një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit që kërkohet të arrihet. (Shih rastin e GJEDNJ-së *Marckx kundër Belgjikës*, Kërkesa nr. 6833/74, Aktgjykimi i 13 qershorit 1979, paragrafi 33).
116. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se dallimi në paga në vetvete nuk krijon trajtim të pabarabartë për qëllime të nenit 3 dhe 7 të Kushtetutës. Rrjedhimisht, parashtresit nuk kanë paraqitur fakte bindëse se pagat e parapara në vendimin e kontestuar trajtojnë ndryshe pozita ose situata të ngjashme dhe nëse ky ndryshim në trajtim nuk ka ndonjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm.

Përfundim

117. Gjykata dëshiron të theksojë se nuk është brenda fushëveprimit të saj që të vlerësojë apo të zëvendësojë politikat publike të përcaktuara nga organi legjislativ apo ekzekutiv. Parimi i ndarjes së pushteteve detyron Gjykatën që të respektojë përcaktimin e politikave nga organet gjegjëse kushtetuese. Vendimet themelore të politik-bërjes për qeverisjen e vendit duhet të merren nga organet kushtetuese me legjitimitet demokratik, përkatësisht nga Kuvendi dhe Qeveria. Ato organe – për shkak të natyrës së tyre dhe legjitimitetit demokratik – janë të thirrura për të përcaktuar dhe avancuar politikat buxhetore, ekonomike dhe sociale të vendit (shih, GJEDNJ *mutatis mutandis*, *Duboka dhe Krejzova kundër Republikës Çeke* [DHM], § 175).
118. Gjykata konsideron se organet kushtetuese janë të obliguara të përfillin kompetencat e njëri-tjetrit gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre kushtetuese. Situatat e paqarta për sa i përket ushtrimit të kompetencave, sikurse rasti nën shqyrtim, në të ardhmen mund të shmangen me nxjerrje të ligjeve përkatëse për Qeverinë dhe për pagat e funksionarëve shtetëror.
119. Si përfundim, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk kanë paraqitur prova bindëse për të mbështetur pretendimet e tyre se vendimi i kontestuar i Qeverisë ka prodhuar efekte kushtetuese, në kuptim të cenimit të kompetencave kushtetuese të Kuvendit, apo shkelje të ndonjë dispozite kushtetuese.

Kërkesa për masë të përkohshme

120. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës gjithashtu kërkojnë nga Gjykata që të nxjerrë vendim për caktimin e masës së përkohshme, përkatësisht ndalimin e ekzekutimit të vendimit të kontestuar deri në vendosjen e rastit nga Gjykata, sepse “*nëse zgjatet kjo situatë kundër kushtetuese buxheti i Republikës së Kosovës do të pësojë humbje të mëdha monetare të paparashikuara*”.
121. Gjykata rikujton se, më 6 shkurt 2018, Qeveria njoftoi se kishte nxjerrë vendim për pezullimin e përkohshëm të vendimit të kontestuar të Qeverisë deri në marrjen e vendimit përfundimtar të Gjykatës për këtë çështje.
122. Duke qenë se Vendimi i kontestuar ishte pezulluar nga Qeveria, Gjykata konsideron se nuk ka nevojë të shqyrtojë kërkesën për masë të përkohshme.
123. Prandaj, në pajtim me nenin 27 (1) të Ligjit dhe me rregullin 55 (4) të Rregullores së punës, kërkesa e parashtruesit për masë të përkohshme refuzohet si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 113. 2 (1) dhe 116. 2 të Kushtetutës, neneve 27 (1), 29 dhe 30 të Ligjit dhe në mbështetje të rregullave 29, 54, 55 dhe 56 (1) të Rregullores së punës, më 29 maj 2018

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË njëzëri kërkesën të pranueshme për shqyrtim në merita;
- II. TË KONSTATOJË me shumicë votash se Vendimi i Qeverisë së Republikës së Kosovës nr. 20/14, i 20 dhjetorit 2017, nuk është në kundërshtim me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 4 [Forma e Qeverisjes dhe Ndarja e Pushtetit], 7 [Vlerat], 65 [Kompetencat e Kuvendit], 92 [Parimet e Përgjithshme] dhe 93 [Kompetencat e Qeverisë] të Kushtetutës;
- III. TA REFUZOJË kërkesën për masë të përkohshme;
- IV. T'UA KUMTOJË këtë aktgjykim palëve;
- V. TA PUBLIKOJË këtë aktgjykim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit; dhe
- VI. TË SHPALLË që ky aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi